

REFERAT Udvalget for Børn & Ungdom - 2026-2029 d. 01-06-2026

Mødedato	Mandag d. 01. juni 2026 kl. 19:00
Mødested	Idrætsinstitutionen Myreturen, Herslevvej 25, Gevninge, 4000 Roskilde
Mødedeltagere	Anders Moe, Signe Kirstine Johansen, Lotte Greve, Rikke Zwisler Grøndal, Amanda Badu

Indholdsfortegnelse

BU - Godkendelse af dagsorden.....	3
BU - Præsentation og rundvisning i Idrætsinstitutionen Myretuen.....	4
BU - Orientering juni 2026.....	5
BU - Måltal vedr. søgning til ungdomsuddannelse.....	6
BU/EKLT - Fornyet samarbejdsaftale mellem Lejre Kommune og Vestergaard Company.....	8
BU - Kvartalsstatistik for det specialiserede børne- og ungeområde 1. kvartal 2026.....	10
BU - Organisering af puljeinstitutionen Fuglereden.....	13
BU - Indsatskoordinator på børne- og ungeområdet.....	18
BU - Orientering om muligheder for organisering af støtte i dagtilbud.....	20
BU - Særlige dagtilbudspladser i Den Grønne Kile.....	23
BU - Forslag til kommissorium for § 17, stk. 4-udvalg på børne- og ungeområdet med høringssvar..	27
BU - Temadrøftelse om SFO-analysen.....	32
KF/BU/SSÆ/EKLT/JAI/TMB/ØU - Midtvejsevaluering af fagudvalgets introduktionsforløb.....	34
BU - Eventuelt.....	36
BU - Godkendelse af referat.....	37

Punkt 1: BU - Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt.

Udvalget stemte om, hvorvidt punkt 7 skulle behandles.

For stemte: Amanda Badu (Ø), Anders Moe (F) og Rikke Zwisler Grøndal (A) - i alt 3

Imod stemte: Signe Kirstine Johansen (V) og Lotte Greve (V) – i alt 2 - med bemærkningen:

’Sagsfremstillingen er uklar og skjuler reelle beslutninger som orienteringspunkter. Arealafgivelse og økonomi kræver politisk stillingtagen – ikke passiv orientering. Indstillingen matcher ikke den formelle beslutningskompetence og kan ikke behandles som forelagt. Organisering af Fuglereden skal fremlægges som selvstændig sag med klar tidsplan. Sagen må tilbagesendes og genudarbejdes, så KB får et reelt grundlag at beslutte ud fra.’

Punkt 2: BU - Præsentation og rundvisning i Idrætsinstitutionen Myretuen

26-003547

Beslutning

Taget til orientering.

Resumé

Dagtilbudsleder i Myretuen Randi Alban vil vise udvalget rundt i den nybyggede daginstitution og vil sammen med viceskoleleder på Trællerupskolen, Kenneth Jeppesen, præsentere Myretuen og Trællerupskolens overgangsarbejde.

Punkt 3: BU - Orientering juni 2026

25-009322

Beslutning

Taget til orientering.

Resumé

A. Puljeansøgning vedr. styrkelse af elevdemokrati med nepalesiske unge imødekommet

Elevrådene på Trællerupskolen, Hvalsø Skole og Allerslev Skole har søgt midler hos Udenrigsministeriets GLOBUS-pulje til at invitere seks unge og en koordinator fra Nepal til Danmark. Ansøgningen bygger videre på et fælles projekt, hvor unge fra Lejre Kommune i januar 2026 besøgte elever fra tre nepalesiske skoler. Formålet med besøget er at styrke elevdemokrati ved gensidig læring og med henblik på at udvide kendskabet til de nepalesiske skoler til alle elever på skolerne i Lejre Kommune. Som orienteret om mundtligt på udvalgets møde den 4. maj 2026, så har elevrådene nu fået besked om, at GLOBUS-puljen har godkendt deres ansøgning og bevilliget penge, og elevrådene fortsætter nu planlægningen med at tage imod seks elever og en koordinator fra Nepal i juni måned.

Punkt 4: BU - Måltal vedr. søgning til ungdomsuddannelse

26-003343

Beslutning

Indstillingen tiltrådt.

Resumé

Som en del af EUD-aftalen fra 2018 skal kommunen - gældende fra 2020 - én gang årligt fastsætte måltal for søgningen til henholdsvis erhvervsuddannelserne, de gymnasiale uddannelser og øvrige ungdomsuddannelser/aktiviteter.

Disse tal skal offentliggøres på kommunens hjemmeside sammen med de seneste års søgetal.

I denne sag præsenteres de faktuelle søgetal for 2026, og der foreslås nye måltal for søgningen til ungdomsuddannelse for 2027 til godkendelse i udvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Udvalget for Børn & Ungdom godkender måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne for marts 2027 med 24,5 % EUD, 69,5 % gymnasiale uddannelser og 6 % FGU og øvrige.

Beslutningskompetence

Udvalget for Børn & Ungdom.

Sagsfremstilling

Landets kommuner er med aftalen "Fra folkeskole til faglært" fra november 2018 forpligtet til at udarbejde lokale måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne med henblik på at understøtte, at kommunerne aktivt arbejder for at øge søgningen til erhvervsuddannelserne. Hver enkelt kommune skal fastsætte egne mål for elevernes uddannelsesvalg i forlængelse af 9. og 10. klasse - det vil sige overgangen til erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser.

Måltallene samt de seneste års søgetal til ungdomsuddannelserne skal offentliggøres på kommunens hjemmeside. Hvis det aktuelle søgetal til erhvervsuddannelser er under 10 %, skal kommunerne udarbejde en handlingsplan.

Uddannelsesvejledningen har til trods for et langt højere søgetal end 10 % alligevel udarbejdet en EUD-handleplan for at skabe gennemsigtighed samt tydeliggøre udadtil, hvordan der arbejdes med at understøtte i kommunen.

Måltallene skal fastsættes årligt i tre forskellige kategorier angivet i procent. I nedenstående tabel er de af udvalget besluttede måltal for 2026 angivet sammen med de faktuelle måltal fra søgningen i marts 2026.

	Besluttede måltal 2026	Faktuelle søgetal 2026
Erhvervsuddannelserne (EUD+EUX)	24 %	24,4 %
Gymnasiale uddannelser (2+3-årige)	70 %	69,2 %
FGU + øvrige	6 %	6 %

Tallene i tabellen viser, at de fastsatte måltal for 2026 er indfriet.

Der var en landspolitisk målsætning om, at 25 % af de uddannelsessøgende unge i 2020 skulle starte på EUD efter grundskolen - stigende til 30 % i 2025. De enkelte kommuner kan dog fastsætte deres egne måltal, så måltallene på realistisk vis understøtter ambitionerne.

I Lejre Kommune understøttes arbejdet med måltal for EUD gennem flere forskellige indsatser og initiativer mellem

grundskolerne, uddannelsesvejledningen, uddannelsesinstitutioner og fx gennem partnerskabsaftalen mellem Lejre Kommune, DI, Roskilde Tekniske Skole, Roskilde Handelsskole og ZBC i Roskilde, hvorunder den 3-årige samarbejdsaftale med Vestergaard Company A/S også er forankret (denne aftale står til at udløbe i 2026). Partnerskabets tiltag og indsatser afspejler et fælles fokus og et gensidigt engagement mellem parterne omkring erhvervsuddannelsesområdet og de brancher, der efterspørger arbejdskraft.

EUD-søgningen for unge i Lejre Kommune har siden 2018 haft udsving alt mellem 15,9 % og 24,4 % - se vedlagte bilag. På baggrund af unge i Lejre Kommunes tidligere søgemønstre og kommunes demografi er realistiske og ambitiøse måltal for 2027:

- 24,5 % EUD
- 69,5 % Gymnasiale uddannelser
- 6 % øvrige (herunder elever til den forberedende grunduddannelse (FGU)).

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at den landspolitiske målsætning om, at 25 % af de uddannelsessøgende unge i 2020 startede på EUD efter grundskolen - stigende til 30 % i 2025 – var og stadig er et meget ambitiøst mål for Lejre Kommunes vedkommende. Vurderingen er derfor, at ambitionen for Lejre Kommune er, at søgningen til ungdomsuddannelse fastholdes på et stabilt niveau for de forskellige institutioner.

Der er på nuværende tidspunkt en række reformer, lovpakker og strukturelle ændringstiltag på vej, der forventes at påvirke uddannelseslandskabet markant, og der er behov for at forstærke det uddannelsessektorielle samarbejde. Lejre Kommune har derfor netop underskrevet en samarbejdsaftale om at styrke Roskilde Uddannelsesnetværk for perioden 2026-2030. Roskilde Uddannelsesnetværk har til hensigt at forstærke det uddannelsessektorielle samarbejde med de 14 medlemsinstitutioner i Roskilde, herunder gymnasier, tekniske skole, HF, professionshøjskoler samt Roskilde Kommune og Lejre Kommune.

Økonomi og finansiering

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

Bilag 1 - Søgetal til ungdomsuddannelse 2026

Punkt 5: BU/EKLT - Fornyet samarbejdsaftale mellem Lejre Kommune og Vestergaard Company

26-003538

Beslutning

Indstillingen tiltrådt.

Resumé

Lejre Kommune og Vestergaard Company A/S har en 3-årig samarbejdsaftale med fokus på folkeskolens udskolings elever gennem et forløb om foråret for 7. klasses elever og afholdelse af karrieremesse for 8. klasses elever i september måned med henblik på at synliggøre mulighederne for valg af en erhvervsfaglig uddannelse. Samarbejdsaftalen udløber med udgangen af året.

Med denne sag foreslås det, at administrationen indgår i dialog med Vestergaard Company A/S med henblik på en fornyelse af samarbejdsaftalen for en ny 3-årig periode.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Udvalget for Børn & Ungdom og Udvalget for Erhverv, Klima, Lokal udvikling & Turisme godkender, at administrationen kan igangsætte udarbejdelse af ny 3-årig aftale med Vestergaard Company A/S, der fremlægges til godkendelse i efteråret 2026.

Beslutningskompetence

Udvalget for Børn & Ungdom

Udvalget for Erhverv, Klima, Lokal udvikling & Turisme.

Sagsfremstilling

Lejre Kommune har et strategisk fokus på at styrke unges uddannelsesvalg, herunder at flere unge får kendskab til og vælger erhvervsuddannelser. Samtidig arbejder kommunen med at udvikle folkeskolens praksisnære undervisning og understøtte overgange fra skole til ungdomsuddannelse. Vestergaard Company er en international virksomhed med lokal forankring, som ønsker at bidrage aktivt til uddannelse, kompetenceudvikling og rekruttering.

Administrationen fremlægger forslag om godkendelse af en fornyet samarbejdsaftale mellem Lejre Kommune og Vestergaard Company. Aftalen viderefører og styrker det eksisterende samarbejde om at koble folkeskolen tættere til det lokale erhvervsliv med særligt fokus på, at udskolings elever får kendskab til, hvilke muligheder en erhvervsuddannelse kan give beskæftigelsesmæssigt.

Samarbejdet har til formål at give eleverne øget indsigt i arbejdsmarkedet, erhvervsuddannelser og karrieremuligheder samt at understøtte praksisnær undervisning og karrierelæring i skolen. Aftalen bidrager samtidig til at styrke virksomhedens arbejde med samfundsansvar og langsigtet rekruttering.

Der har været tilfredshed blandt parterne i forhold til værdien af samarbejdet, og der har været gode evalueringer af indsatsen. Det er vanskeligt at vurdere den konkrete effekt af samarbejdet, og samtidig har flere af Lejre Kommunes 9. og 10. klasses elever i år søgt mod erhvervsuddannelserne (EUD) sammenlignet med sidste år – en stigning fra 21,5 procent til 24,4 procent. Da det er første gang, der i år har skullet søge ungdomsuddannelse, der har deltaget i karrieremessen og aktiviteterne forud, kan det indikere, at samarbejdsprojektet har haft en positiv effekt.

Administrationen vurderer samlet set, at en fornyet samarbejdsaftale vil:

- understøtte kommunens strategier på skole- og ungeområdet
- bidrage til at styrke praksisnær undervisning og karrierelæring
- give eleverne bedre forudsætninger for at træffe uddannelsesvalg
- understøtte Lejre Kommunes Erhvervsstrategi 2025-2030

- styrke samarbejdet mellem Lejre Kommune og det lokalt erhvervsliv

Formål

Formålet med den fornyede samarbejdsaftale er at:

- styrke elevernes indsigt i erhvervslivet og arbejdsmarkedets muligheder
- øge kendskabet til erhvervsuddannelser og tilhørende karriereveje
- understøtte elever og forældres oplyste valg af uddannelse
- skabe sammenhæng mellem skole, uddannelse og arbejdsliv gennem praksisnære læringsaktiviteter
- bidrage til lokal kompetenceudvikling og tilknytning til arbejdsmarkedet.

Målgruppe

Målgruppen er elever i udskolingen i Lejre Kommunes folkeskoler. De to friskoler placeret i Lejre Kommune har ytret ønske om at blive inddraget i samarbejdsaftalen. Deres inddragelse i samarbejdsaftalen forudsætter, at Vestergaard Company A/S ønsker at afsætte ressourcer hertil, samt at de to friskoler aktivt deltager i planlægning og gennemførelse af aftalens aktiviteter. Dette vil fremgå af en eventuel aftale.

Indhold

Med udgangspunkt i erfaringerne fra det hidtidige samarbejde vil administrationen arbejde for, at samarbejdet blandt andet omfatter:

- Virksomhedsbesøg hos Vestergaard Company
- Oplæg, workshops og undervisningsforløb på skolerne
- Deltagelse i karriere- og uddannelsesarrangementer
- Dialogforløb mellem elever og virksomhedens medarbejdere, herunder lærlinge
- Fælles udvikling af undervisningsforløb med kobling til emnet Uddannelse og Job

Aktiviteterne planlægges i dialog mellem parterne og med respekt for skolernes rammer og læringsmål. Aktiviteterne tilpasses klassetrin, fag og læringsmål.

Økonomi og finansiering

Aftalen indebærer som udgangspunkt ingen direkte økonomiske forpligtelser mellem parterne. Eventuelle udgifter i forbindelse med konkrete aktiviteter vil som i den eksisterende samarbejdsaftale blive aftalt særskilt.

Aftalen foreslås indgået for en periode på 3 år med mulighed for opsigelse med 3 måneders varsel.

Punkt 6: BU - Kvartalsstatistik for det specialiserede børne- og ungeområde

1. kvartal 2026

26-003489

Beslutning

Taget til efterretning.

Resumé

I denne sag forelægges kvartalsstatistikken med status for indsatsen på det specialiserede børneområde for 1. kvartal 2026.

Den kvartalsvise opfølgning giver udvalget et løbende og systematisk overblik over udviklingen i indsatser, aktivitetsniveau og centrale nøgletal på området. Statistikken skal understøtte udvalgets dialog om udviklingstendenser samt danne grundlag for eventuelle drøftelser og beslutninger om prioritering og tilrettelæggelse af indsatser på det specialiserede børneområde.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at udvalget tager kvartalsstatistikken til efterretning.

Beslutningskompetence

Udvalget for Børn & Ungdom.

Sagsfremstilling

Med henblik på at følge indsatsen på det specialiserede børneområde vil Udvalget for Børn & Ungdom hvert kvartal blive præsenteret for en status på indsatsen i Lejre Kommune. I denne kvartalsstatistik præsenteres udviklingen for 1. kvartal 2026.

Kvartalsstatistikken er opdelt i tre kapitler:

- Kapitel 1 – Underretninger, sager og indsatser
- Kapitel 2 – Anbringelser, forebyggende indsatser, dagbehandling og tabt arbejdsfortjeneste
- Kapitel 3 – Sagsbehandlingsskridt

I det følgende præsenteres resultaterne kort. For en uddybende gennemgang henvises til kvartalsstatistikken, der er vedlagt som bilag.

Underretninger, sager og indsatser

Antallet af underretninger er fortsat højt og ligger ved udgangen af 1. kvartal 2026 på niveau med samme periode sidste år med 272 underretninger. Underretningerne vedrører fortsat primært børn i alderen 7-12 år og kommer hovedsageligt fra skoler, sundhedsvæsenet og privatpersoner. Udviklingen medfører et øget pres på Familierådgivningen, hvor ressourcer prioriteres til de lovbundne og tidskritiske opgaver, der udløses af en underretning.

Sagsantallet er fortsat stigende og dermed på et højere niveau end tidligere. Antallet af sager er i 1. kvartal steget med 7 %. Stigningen ses både i sager vedrørende udsatte børn og unge og børn og unge med handicap, ligesom antallet af flygtningesager er steget fra 22 til 40 som følge af lukningen af Asylcenter Jelling.

Antallet af indsatser er faldet i starten af 1. kvartal, hvorefter der ses en svag stigning frem mod marts. Faldet skal blandt andet ses i sammenhæng med ændrede arbejdsgange og registreringspraksis i Familiehuset, hvor der nu registreres én samlet indsats pr. barn eller ung. Familiehuset varetager hovedparten af de forebyggende indsatser, og ændringen påvirker derfor det samlede antal indsatser. Faldet skyldes desuden, at afsluttede indsatser er blevet afsluttet i fagsystemet, og faldet afspejler derfor ikke nødvendigvis et reduceret indsatsniveau.

Anbringelser, forebyggende indsatser, dagbehandling og tabt arbejdsfortjeneste

Antallet af anbringelser er svagt stigende i 1. kvartal 2026, med 4 anbringelser blandt børn og unge mellem 0 og 17 år.

Det samlede udgiftsniveau er højere end samme periode sidste år, hvilket skyldes et højere antal anbringelser samt bogføring af udgifter fra 2025 i 2026. Der ses ligeledes en stigning i gennemsnitspriserne på anbringelsesområdet. Der arbejdes fortsat målrettet med takstsatserne, samt med at styrke kvaliteten af kontraktgrundlaget. Derudover arbejdes der med gennemsnitsmodellen for vederlag til plejefamilier, som fremgik af sagen på Udvalget for Børn & Ungdom den 13. april 2026, sag nr. 13. Gennemsnitsmodellen skal sikre en forudsigelig økonomi på området. Endvidere arbejdes der med økonomien og indsatser på flere måder. De forebyggende indsatser viser et fald i kvartalet, hvilket, ligesom det samlede indsatsniveau, blandt andet kan tilskrives ændret registreringspraksis. På trods af faldet er aktivitetsniveauet i Familiehuset stadig 9 % højere end samme periode sidste år.

På dagbehandlingsområdet ses et fald i både aktivitet og udgifter, hvilket primært skyldes naturlige afgang efter 9. og 10. klasse, men også afspejler en skærpet målretning af visitationen og et styrket fokus på inklusion, en tidlig indsats i almenområdet og den udgående behandlingsindsats. Forbruget er ved udgangen af 1. kvartal faldet med 11 % sammenlignet med samme periode sidste år, og antallet af helårspersoner er faldet med 17 %.

Antallet af ydelser med tabt arbejdsfortjeneste har været stabilt i 1. kvartal. Der arbejdes fortsat med at sikre et ensartet og lovmedholdeligt serviceniveau, og i 1. kvartal er et opfølgingsrul afsluttet, hvor der er truffet afgørelser i både eksisterende ydelser og nye ansøgninger.

Sagsbehandlingsskridt

På opgørelsestidspunktet den 7. april 2026 var der 25 aktive børnefaglige undersøgelser, hvoraf 12 havde overskredet den lovbestemte frist. Den gennemsnitlige fristoverskridelse var 92 dage. I 5 af sagerne skyldes overskridelsen, at Familierådgivningen afventer væsentlige erklæringer fra eksterne samarbejdspartnere, herunder børnehusundersøgelser og politiets efterforskning. Undersøgelserne kan derfor ikke afsluttes, før materialet foreligger.

Problemstillingen er ikke begrænset til Lejre Kommune, men afspejler en national udfordring med lange sagsbehandlingstider. Det vurderes, at ingen af de berørte børn eller unge har været udsat for væsentlig risiko, da der i alle sager er iværksat relevante støttende indsatser, hvor det er vurderet nødvendigt. Fem af de 12 undersøgelser blev afsluttet kort efter opgørelsestidspunktet.

Der er fortsat ledelsesmæssigt fokus på at overholde fristerne. Til understøttelse heraf er der udviklet et styringsark, som giver ledelsen overblik over og mulighed for at følge alle sagsbehandlingsskridt tæt.

Afgørelsesaktiviteten har været høj i 1. kvartal 2026, og der blev truffet 85 afgørelser med relation til Danmarkskortet. Der blev truffet flest afgørelser om tabt arbejdsfortjeneste med i alt 55 afgørelser, efterfulgt af 26 afgørelser om kompensationsydelse. Det høje antal afgørelser skal ses i lyset af opfølgingsrullet, der blev påbegyndt i 4. kvartal 2025 og fortsatte ind i 1. kvartal 2026. Her blev der truffet afgørelser i alle eksisterende ydelser samt i nye ansøgninger om tabt arbejdsfortjeneste og kompensationsydelse.

Det høje antal afgørelser afspejles også i antallet af klager med relation til Danmarkskortet. I 1. kvartal er der modtaget 23 klager mod de 85 afgørelser, hvilket indikerer et fortsat lavt klageniveau. 14 ud af de 23 klager omhandlede tabt arbejdsfortjeneste.

I 1. kvartal 2026 modtog kommunen 15 afgørelser fra Ankestyrelsen, hvoraf 14 vedrører afgørelser, der blev truffet i kommunen i 2025. Ankestyrelsens gennemsnitlige behandlingstid var i 1. kvartal 31,4 uger, mens den længste behandlingstid var 73,1 uger. Der er derfor ikke en direkte tidsmæssig sammenhæng mellem kommunens afgørelser og Ankestyrelsens behandling.

Af de 15 afgørelser fra Ankestyrelsen blev 47 % stadfæstet, mens 33 % blev hjemvist. Når en sag behandles i Ankestyrelsen, kan afgørelsen afvises, stadfæstes, ændres eller hjemvises til fornyet behandling. Afvisning sker typisk ved overskredet klagefrist eller manglende kompetence, mens stadfæstelse betyder, at afgørelsen vurderes korrekt.

Hjemvisning indebærer, at sagen skal behandles på ny, ofte fordi den ikke er tilstrækkeligt oplyst. I nogle tilfælde registreres afgørelsen med flere udfald, hvis Ankestyrelsen kun er delvist enig i kommunens afgørelse. Afgørelser, der hjemvises eller ændres, skyldes primært manglende sagsoplysning eller utilstrækkelig begrundelse. For at styrke kvaliteten er der indført juridisk kvalitetssikring og øget fokus på kompetenceudvikling, hvis effekt forventes at kunne ses over tid.

Administrationens vurdering

Administrationens vurdering er, at kvartalsstatistikken for 1. kvartal 2026 fortsat viser et højt aktivitetsniveau på det specialiserede børneområde, særligt som følge af en markant stigning i antallet af underretninger og aktive sager. Udviklingen medfører et betydeligt pres på sagsbehandlingen og påvirker sagsflowet i perioden.

På indsats- og økonomiområdet vurderes udviklingen samlet set at afspejle en faglig omstilling med øget fokus på forebyggelse, hjemtagning af indsatser og anvendelse af mere fleksible indsatser tættere på barnets hverdag. Samtidig arbejdes der målrettet med kvalitet i sagsbehandlingen, herunder juridisk kvalitetssikring af afgørelser.

Området følges fortsat tæt med ledelsesmæssigt fokus, både i forhold til sagsbehandling, indsatser og økonomi.

Bilag

Bilag 1 - Kvartalsstatistik på børne- og ungeområde 1. kvartal 2026

Punkt 7: BU - Organisering af puljeinstitutionen Fuglereden

25-000312

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Resumé

Børnehuset Fuglereden er en puljeinstitution etableret i 1991 med egen ledelse og bestyrelse. Institutionen er beliggende i kommunalt ejede bygninger ved Ledreborg Skovene, hvor Lejre Kommune ligeledes stiller udearealer til rådighed. Samarbejdet mellem kommunen og institutionen er reguleret gennem en ældre driftsaftale med efterfølgende ændringer.

Fuglereden er en mindre aldersintegreret institution med en tydelig pædagogisk profil. Institutionen har tilkendegivet et ønske om at ændre det nuværende aftalegrundlag. Da puljeinstitutionsformen er udgået af dagtilbudsloven, vil en væsentlig ændring forudsætte overgang til en anden organiseringsform.

Sagen forelægges med henblik på at orientere om de overordnede muligheder for fremtidig organisering – herunder som privat, selvejende eller kommunalt dagtilbud – samt de styringsmæssige, økonomiske og kapacitetsmæssige konsekvenser, der knytter sig hertil.

Kommunalbestyrelsen orienteres samtidig om, at administrationen vil varsle Børnehuset Fuglereden om en delvis opsigelse af drifts- og vedligeholdelsesaftalen mellem Lejre Kommune og Børnehuset Fuglereden, da Lejre Kommune har brug for en del af arealet mellem Børnehuset Fuglereden og Lejre Børnehus blandt andet i forbindelse med udvidelsen af Lejre Børnehus.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Kommunalbestyrelsen tager orienteringen om mulige organiseringsformer for Børnehuset Fuglereden til efterretning.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Børnehuset Fuglereden er en puljeinstitution etableret i 1991 af en forældregruppe i Lejre Kommune, med egen ledelse og bestyrelse.

Institutionen har siden 1999 haft til huse i sin nuværende placering i en bjælkehytte beliggende ved Ledreborg Skov, hvor Lejre Kommune har stillet udearealer til rådighed.

Samarbejdet mellem Lejre Kommune og bestyrelsen for puljeinstitutionen Fuglereden er reguleret i en driftsaftale indgået den 8. april 1991. Driftsaftalen er siden blevet ændret den 25. november 1992 og den 6. november 1998. Der er desuden indgået en drifts- og vedligeholdelsesaftale vedrørende bygningen og arealet af 5. maj 2004 med efterfølgende tillæg, som blev underskrevet den 14. november 2018.

Fuglereden er en aldersintegreret institution med både vuggestue- og børnehavepladser og har et relativt lille børnetal med en godkendt kapacitet på 15 vuggestuebørn (0–3 år) og 22 børnehavebørn (3–6 år). Kapaciteten blev politisk behandlet af Udvalget for Børn & Ungdom den 14. januar 2025. Institutionen har en tydelig pædagogisk profil baseret på Rudolf Steiner-pædagogik, hvor der arbejdes med faste rytmer, fri leg, natur og nære relationer som centrale elementer i børnenes hverdag.

Fugleredens bygning ejes af Lejre Kommune, ligesom det areal, hvor bygning og legeplads er beliggende, udgør en ca. 2.000 m² stor grund ejet af Lejre Kommune. Af aftalegrundlaget fremgår det, at børnehaven i forhold til naboarealer frit kan anvende arealet inden for plantebæltet, som aktuelt udgør ca. 5.500 m², og som er stillet til rådighed med brugsret og tilhørende vedligeholdelsesforpligtelse. Af aftalen fremgår det endvidere, at Lejre Kommune er overvejende ansvarlig for bygningens klimaskærm og tekniske installationer, mens Børnehaven Fuglereden er ansvarlig for al indvendig vedligeholdelse af ejendommen.

Lejre Kommune står over for en udbygning af Lejre Børnehus og for at sikre tilstrækkeligt udeareal efter udvidelsen, har Lejre Børnehus brug for en del af arealet mellem Børnehuset Fuglereden og Lejre Børnehus. Administrationen vil derfor varsle Børnehuset Fuglereden om en delvis opsigelse af drifts- og vedligeholdelsesaftalen i forhold til en del af naboarealet. Dette var en del af sagen, som Kommunalbestyrelsen fik præsenteret på møde den 25. august 2025 i forbindelse med beskrivelsen af behovet for yderligere kapacitet i skoledistrikt Allerslev.

Lejre Børnehus har i dag i den eksisterende bygning kapacitet til 104 børn og dermed et udeareal på 45 kvadratmeter pr. barn.

Børnehuset Fuglereden har en kapacitet på 37 børn og dermed et samlet udeareal til rådighed på cirka 160 kvadratmeter pr. barn.

Organiseringen af Fuglereden

Fuglereden er organiseret som en puljeinstitution. Det indebærer, at institutionen drives med kommunalt tilskud, men med egen ledelse og bestyrelse samt selvstændig indskrivning af børn. Kommunens rolle er primært knyttet til godkendelse, tilskud og tilsyn inden for dagtilbudslovens rammer.

De nuværende aftaler er knyttet til Fugleredens status som puljeinstitution og reguleret gennem driftsaftalen samt drifts- og vedligeholdelsesaftalen vedrørende bygning og arealer med Lejre Kommune. Kommunen yder tilskud i henhold til driftsaftalen og efter gældende regler, mens institutionen inden for den fastlagte økonomiske ramme selv afholder udgifter til den daglige drift samt betaler en fastsat husleje, der årligt reguleres efter indeks.

Fuglereden har tilkendegivet et ønske om at få justeret det eksisterende aftalegrundlag. Det bemærkes imidlertid, at aftalen er knyttet til organiseringsformen som puljeinstitution, hvor der ikke er mulighed for væsentligt at ændre i aftalevilkårene. En væsentlig ændring af aftalegrundlaget vil derfor forudsætte, at institutionen overgår til en anden organiseringsform. Det skyldes, at organisationsformen som puljeinstitution er udgået af dagtilbudsloven.

Ved en væsentlig ændring af aftalegrundlaget skal Lejre Kommune og Fuglereden opnå enighed omkring, hvilken organiseringsform Fuglereden skal overgå til. På den baggrund orienteres Kommunalbestyrelsen om de overordnede muligheder og de styringsmæssige perspektiver, som knytter sig hertil.

Fuglereden kan overordnet set videreføres i én af tre organiseringsformer: som privat dagtilbud, som selvejende dagtilbud eller som kommunalt dagtilbud. Der er også mulighed for, at Fuglereden kan fortsætte i sin nuværende driftsform.

Valget af organisering har betydning for både styringsmæssige rammer, ledelse, økonomi og kommunens mulighed for indflydelse på drift, udvikling og kapacitetsstyring.

Det bemærkes, at en eventuel ændring af organiseringsform ikke alene beror på institutionens egne ønsker, men også på Kommunalbestyrelsens prioriteringer og godkendelse inden for de gældende lovgivningsmæssige rammer.

Forskellene mellem de forskellige organisationsformer er skitseret i nedenstående skema.

Område	Privat dagtilbud (privatinstitution)	Selvejende dagtilbud	Kommunalt dagtilbud
Retsgrundlag	Dagtilbudsloven § 19, stk. 5	Dagtilbudsloven § 19, stk. 3	Dagtilbudsloven § 19, stk. 2
Juridisk status	Privat, selvstændig virksomhed	Selvstændig juridisk enhed (fond/forening)	En del af kommunen
Arbejdsgiveransvar	Privat leverandør	Institutionens bestyrelse	Kommunen
Driftsansvar	Privat leverandør	Bestyrelsen (via driftsoverenskomst)	Kommunen
Kommunal styring	Begrænset (godkendelse og	Mellem (aftalebaseret styring)	Fuld

	tilsyn)		
Optagelse af børn	Institutionen (inden for lovens rammer)	Typisk kommunen (kan aftales)	Kommunen
Driftstilskud fra kommunen	Ja, pr. barn (drift, adm. og bygning)	Ja, hovedparten af driften	Fuld kommunal finansiering
Forældrebetaling	Opkræves af institutionen	Opkræves efter kommunale regler	Opkræves af kommunen
Maks. forældrebetaling	Kan overstige kommunal takst	Samme som kommunale dagtilbud	Samme som øvrige kommunale tilbud
Bygninger	Privat eller kommunalt ejerskab	Ofte kommunalt ejede	Kommunalt ejede
Vedligehold	Institutionens ansvar (via tilskud)	Aftalebaseret fordeling	Kommunalt ansvar
Økonomisk risiko	Privat leverandør	Delt – overvejende kommunal	Kommunen
Hæftelse ved underskud	Institutionen selv	Indirekte kommunal via aftale	Kommunen
Mulighed for overskud	Ja (inden for lovens rammer)	Nej – midler skal blive i institutionen	Nej
Konsekvens for kommunen	Lav økonomisk og juridisk forpligtelse	Mellemforpligtelse	Høj forpligtelse

Privat dagtilbud

Fuglereden kan overgå til et privat dagtilbud ved at ansøge om kommunal godkendelse efter dagtilbudsloven. En privat institution har krav på godkendelse, hvis institutionen opfylder betingelserne i dagtilbudsloven og kommunalbestyrelsens godkendelseskriterier. En overgang forudsætter ophør af den nuværende driftsaftale samt afklaring af økonomiske, organisatoriske og fysiske forhold. Herefter vil institutionen blive drevet som en privat enhed med egen ledelse og selvstændig indskrivning, mens kommunens rolle primært vil være godkendelse, tilskud og tilsyn.

Fuglereden har over for administrationen tilkendegivet et ønske om at overgå til at blive en privat institution.

I forbindelse med en eventuel overgang til en privat institution eller selvejende institution skal det afklares, om Lejre Kommune fortsat vil udleje bygninger/arealer, eller om der er behov for anvendelse af bygningerne til styrkelse af den kommunale kapacitet i Lejre Kommune.

Der er foretaget en markedsvurdering af ejendommene af en ejendomsmægler med henblik på fastlæggelse af lejeniveau i tilfælde af, at institutionen overgår til at blive en privat institution. Ejendomsmægleren har vurderet den årlige markedsleje til 214.375 kr. (2025-prisniveau).

Den nuværende husleje udgør 140.874 kr. årligt i 2025-priser. En tilpasning til markedslejeniveauet, som ligeledes er opgjort i 2025-priser, vil derfor medføre en forøget lejeindtægt på 73.501 kr. årligt.

Hvis der vælges en organiseringsform som privat dagtilbud, opnår institutionen en høj grad af selvstændighed i forhold til drift, pædagogisk profil og økonomiske dispositioner inden for dagtilbudslovens rammer. Det vil sige, at der også er

mulighed for at oparbejde et overskud inden for lovens rammer. I denne model vil kommunens rolle primært være knyttet til godkendelse og efterfølgende tilsyn.

Kapaciteten vil i udgangspunktet ikke indgå som en direkte del af kommunens samlede kapacitetsstyring, idet institutionen har egen indskrivning og ikke skal følge Lejre Kommunes serviceniveau for indskrivning, ventelister og udmeldelser. I et privat dagtilbud fastsættes rammerne for optagelse og udmeldelse af den enkelte institution. Det indebærer, at vilkår og praksis kan variere mellem tilbud, og at fleksibiliteten i forbindelse med ændringer i barnets tilbud i højere grad er knyttet til dagtilbuddets egne rammer.

Fugleredens pædagogiske tilgang er kendetegnet ved selvorganiseret leg inden for faste strukturer. Det er Fuglereden selv, der ligger den pædagogiske linje, og kommunens muligheder for at påvirke den pædagogiske tænkning og den konkrete tilrettelæggelse af læringsmiljøet er begrænsede.

En selvejende institution

Fuglereden kan overgå til at blive et selvejende dagtilbud ved at indgå en driftsoverenskomst med kommunen. Det forudsætter bl.a. etablering af en selvejende institutionsbestyrelse samt enighed om rammer for drift, økonomi, anvisning og samarbejde. Institutionen vil herefter være selvstændig, men indgå i det kommunale dagtilbudssystem med tættere styringsmæssig kobling end i dag.

En selvejende organisering kan samtidig understøtte et fortsat lokalt engagement og bevarelse af Fugleredens særlige identitet og pædagogiske profil, idet institutionen fortsat vil have egen bestyrelse og ledelse. Modellen giver mulighed for en balance mellem lokal selvstændighed og tættere kommunalt samarbejde, herunder i forhold til anvisning, kvalitet, fælles udviklingsinitiativer og administrativ understøttelse.

Hvis institutionen skal overgå til en selvejende organisering, vil den fortsat have en selvstændig bestyrelse og ledelse, men indgå i et tættere samarbejde med kommunen. I Lejre Kommune er de selvejende institutioner (Kirke Hyllinge Børnegrave og Ejby Børnegrave) organiseret som en selvejende institution men med stærk tilknytning til Lejre Kommune i og med, at institutionen indgår som en del af ledernetværket, og fordi den administrative understøttelse varetages af Lejre Kommune.

Ved overgang til en selvejende institution vil Lejre Kommune fortsat i vidt omfang bære den økonomiske risiko og dermed skulle finansiere eventuelle underskud. I modsætning til en privat institution kan en selvejende institution ikke udlodde overskud, idet et eventuelt overskud skal forblive i institutionen og anvendes til institutionens formål.

Kommunen vil dermed have en større grad af indflydelse gennem driftsoverenskomst og fælles pædagogiske rammer. Kapaciteten indgår i den samlede kommunale kapacitetsplanlægning, og anvisningen til pladser ligger som hovedregel hos kommunen.

Dette indebærer en tættere integration i de kommunale styrings- og samarbejdsstrukturer, herunder i forhold til kapacitet, kvalitet og fælles udviklingsindsatser, fælles indskrivningsforhold som for øvrige dagtilbud, samtidig med at institutionen bevarer sin egen organisatoriske identitet.

Et kommunalt dagtilbud

En tredje mulighed er, at Fuglereden overgår til at blive et kommunalt dagtilbud. I denne model vil institutionen blive en del af den kommunale organisation med fælles ledelses- og styringsrammer. Dette indebærer en høj grad af kommunal styring, herunder fuld indflydelse på anvisning og kapacitet, som dermed indgår direkte i den samlede kommunale kapacitetsstyring og planlægning.

Et kommunalt dagtilbud vil give Lejre Kommune den største grad af styringsmæssig sammenhæng og fleksibilitet i forhold til økonomi, kapacitet og drift. Modellen kan understøtte en mere ensartet administration og fælles prioritering på tværs af dagtilbudsområdet samt skabe større mulighed for direkte koordinering af ressourcer, pladskapacitet og personalemæssige forhold.

Fuglereden kan overgå til at blive et kommunalt dagtilbud ved, at kommunen overtager driften af institutionen. Det forudsætter bl.a. ophør af den nuværende driftsaftale samt afklaring af forhold vedrørende bygninger, personale, økonomi, pædagogik og eventuelle aktiver og forpligtelser. Ved en overgang vil institutionen indgå fuldt i den kommunale organisation med fælles ledelse, anvisning og styringsrammer.

Ved overgang til et kommunalt dagtilbud vil Lejre Kommune overtage det fulde økonomiske ansvar samt det samlede faglige og juridiske ansvar for institutionens drift.

Administrationens vurdering

Administrationens vurdering er, at det nuværende aftalegrundlag ikke er tidssvarende, og at der er behov for at afklare Fugleredens fremtidige organiseringsform. Valget vil have betydning for kommunens styring, økonomi og kapacitetsplanlægning.

Økonomi og finansiering

Fugleredens økonomi er i dag reguleret af institutionens status som puljeinstitution samt drifts- og vedligeholdelsesaftaler med Lejre Kommune. Det økonomiske grundlag tager primært udgangspunkt i en driftsaftale fra 1991 med senere tillæg og en drifts- og vedligeholdelsesaftale vedrørende ejendommen. Aftalegrundlaget er efterhånden af ældre dato og vurderes ikke længere fuldt ud tidssvarende i forhold til nutidige økonomiske og styringsmæssige krav.

Lejre Kommune varetager lønadministrationen, mens institutionens bestyrelse har ansvaret for det øvrige regnskab. Kommunen yder driftstilskud efter gældende regler, som beregnes på baggrund af det faktiske antal indskrevne børn og efterreguleres ved regnskabsårets afslutning. Forældrebetalingen fastsættes af bestyrelsen inden for de lovgivningsmæssige rammer og må ikke overstige niveauet i tilsvarende kommunale dagtilbud.

Institutionen afholder inden for den fastlagte økonomiske ramme selv udgifter til den daglige drift og betaler en husleje, som årligt reguleres efter nettoprisindekset.

Valg af organisationsform har betydning for kommunens økonomiske ansvar. Ved fortsat puljedrift deles den økonomiske risiko mellem kommunen og institutionen. Ved overgang til henholdsvis selvejende eller kommunalt dagtilbud øges kommunens økonomiske ansvar, og ved kommunalt dagtilbud overtager kommunen det fulde ansvar for drift og finansiering.

Punkt 8: BU - Indsatskoordinator på børne- og ungeområdet

26-003521

Beslutning

Taget til efterretning.

Resumé

Som en del af budgetaftalen for 2026-2029 blev der afsat midler til udvikling og afprøvning af en indsatskoordinatorfunktion på tværs af børne- og ungeområdet i 2026.

Udvalget orienteres i denne sag om planen for udvikling og afprøvning af en indsatskoordinatorfunktion.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutningskompetence

Udvalget for Børn & Ungdom.

Sagsfremstilling

Som en del af budgetaftalen for 2026-2029 for børne- og ungeområdet afsættes midler til at rammesætte, udvikle og afprøve en indsatskoordinatorfunktion.

Ambitionen er, at familier, der modtager flere indsatser på tværs af kommunen, får hjælp til koordinering og overblik fra en indsatskoordinator, der skal sikre, at indsatserne er koordinerede, og at der løbende følges op og evalueres. Indsatskoordinatoren skal også være familiens indgang til kommunen, efter devisen 'én indgang - én indsatskoordinator'.

Udvikling, afprøvning og idriftsættelse deles op i fire faser

1. Rammesætning og fælles grundlag (april-august 2026)
2. Afprøvning af indsatskoordinatorfunktionen (august-december 2026)
3. Erfaringsopsamling og evaluering (december 2026-januar 2027)
4. Udbredelse til hele organisationen (februar 2027-december 2027)

Som led i det fælles grundlag arbejdes der aktuelt med at afklare målgruppen for indsatskoordinatorfunktionen, herunder hvornår der skal tilknyttes en indsatskoordinator til en familie. Samtidig udvikles en funktionsbeskrivelse, der tydeliggør indsatskoordinatorens opgaver, ansvar og rolle i samarbejdet omkring familien. Dette arbejde vil være inspireret af og trække på erfaringer fra AMBIT-projektet, der bygger på en tilsvarende metode med en koordinerende funktion.

AMBIT er et forskningsprojekt, hvor Lejre Kommune i samarbejde med Roskilde Kommune og Børne- og ungdomspsykiatrisk Klinik i Roskilde afprøver en ny måde at tilbyde og organisere hjælp på, på tværs af sektorer. Der er allerede gode erfaringer med metoden i Lejre Kommune, som er relevante at tage med i udviklingen af indsatskoordinatorfunktionen.

Indsatskoordinatorfunktionen afprøves i en pilotfase for en afgrænset gruppe af familier med børn, der har længerevarende skolefravær. De involverede medarbejdere vil bidrage aktivt til at udvikle og kvalificere modellen på baggrund af deres erfaringer i praksis. Erfaringerne vil sammen med familiernes oplevelser danne grundlag for en efterfølgende evaluering og eventuel justering af indsatsen, inden indsatskoordinatorfunktionen bredes ud til hele børne- og ungeområdet.

Indsatskoordinatorfunktionen indgår som et centralt element i udviklingen mod et tættere og mere sammenhængende tværgående samarbejde på børne- og ungeområdet på tværs af centre og enheder.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at indsatskoordinatorfunktionen er et relevant tiltag, der kan styrke koordinering og sammenhæng for familier med sammensatte behov. Samtidig forventes det, at en indsatskoordinator vil give bedre overblik og en mere helhedsorienteret indsats for familierne. Samlet set vurderes indsatsen at have et godt potentiale for at bidrage til det igangværende arbejde med at styrke det tværgående samarbejde på børne- og ungeområdet.

Administrationen vurderer, at en faseopdelt tilgang med afprøvning og efterfølgende evaluering er hensigtsmæssig, da det giver mulighed for løbende tilpasning på baggrund af erfaringer fra både familier og medarbejdere.

Punkt 9: BU - Orientering om muligheder for organisering af støtte i dagtilbud

26-003342

Beslutning

Taget til efterretning.

Resumé

Udvalget for Børn & Ungdom har bedt om uddybning af forskellige muligheder for organisering af støtte i dagtilbud.

I sagen fremlægges tre forskellige modeller for organisering af støtte til børn, der har et særligt behov, herunder fordele og ulemper ved modellerne.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Udvalget for Børn & Ungdom tager sagen til efterretning.

Beslutningskompetence

Udvalget for Børn & Ungdom.

Sagsfremstilling

Med denne sag følges der op på udvalgets ønske om en uddybning af, hvordan støtte til børn i dagtilbud kan organiseres.

Dagtilbudsområdet i Lejre Kommune tager afsæt i Børne- og Ungepolitikken, dagtilbudsanalysen (2025) samt nationale målsætninger om at styrke brede børnefællesskaber gennem en tidlig og forebyggende indsats.

Dagtilbudsanalysen peger på et behov for at styrke den pædagogiske dømmekraft og løfte kompetenceniveauet blandt det pædagogiske personale. Formålet er at udvikle læringsmiljøer af høj kvalitet, der understøtter deltagelsesmuligheder for alle børn.

Udviklingsarbejdet er igangsat både i ressourceteamet og på tværs af det samlede dagtilbudsområde. Flere dagtilbud arbejder desuden med nest-principperne, som er en pædagogisk tilgang med specialpædagogiske greb.

Erfaringerne viser, at arbejdet med for eksempel nest bidrager med konkrete pædagogiske redskaber, styrker den faglige refleksion og understøtter udviklingen af et fælles professionelt sprog for arbejdet med inkluderende børnefællesskaber.

Lovgivning

Støtte i dagtilbud betegnes ofte som basispladser og anvendes som en overordnet betegnelse for en dagtilbudsplads i et alment dagtilbud, hvor der er plads til børn med forskellige behov. Det er dog ikke en lovbestemt løsning.

Lovgivningsmæssigt tages der afsæt i dagtilbudsloven § 4, stk. 2, *der tilsiger, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at børn og unge under 18 år, der har behov for støtte i dag, fritids- eller klubtilbud mv. skal tilbydes en sådan støtte for at kunne trives og udvikle sig i tilbuddet.*

Der er ikke en lovgivningsmæssigt krav om, hvordan støtten tilrettelægges. Det betyder, at støtten kan ydes gennem eksempelvis en ressourcepædagog, evt. delt mellem flere børn, rådgivning og sparring til institutionen og det faste personale – et løft af den pædagogiske kapacitet og/eller der kan etableres forskellige former for grupper eller pladser i det almene dagtilbud dog uden af ændre institutionens karakter til særligt dagtilbud.

Det overordnede formål med støtte efter dagtilbudslovens § 4, stk. 2 er gennem en målrettet indsats at understøtte barnets fortsatte udvikling og sikre, at barnet kan deltage aktivt i det almene dagtilbud.

Retten til særlig støtte beror på en faglig vurdering af barnets behov for en hverdag, hvor det kan trives og udvikle sig. Behovet kan udspringe af forskellige udfordringer, herunder adfærdsmæssige, emotionelle eller sproglige vanskeligheder. Formålet med støtten er at tilrettelægge det daglige læringsmiljø, så barnet får de bedst mulige betingelser for læring og

udvikling inden for det almene fællesskab.

Modeller for organisering af støtte i dagtilbud

Følgende modeller præsenteres i det følgende:

- Model 1 – Ressource i det almene
- Model 2 – Nest-plads i det almene dagtilbud
- Model 3 – Traditionel basisplads

Fordele og ulemper ved hver model er beskrevet nedenfor og er uddybet i vedlagte bilag.

Model 1 – Ressource i det almene

Dagtilbud kan søge ressourcer til at styrke børns trivsel og udvikling ved at udvikle det pædagogiske læringsmiljø og øge deltagelsesmuligheder i fællesskabet.

Fokus er på at forbedre det daglige læringsmiljø og opbygge personalets faglige kapacitet gennem sparring, vejledning og fælles refleksion.

Formålet er ikke at kompensere for barnets vanskeligheder, men at tilpasse læringsmiljøet med tydelig struktur, inkluderende fællesskaber, differentierede aktiviteter og fleksibel organisering.

Indsatsen bidrager til varig kapacitetsopbygning, så viden forankres i organisationen og styrker arbejdet med skabe stærke fællesskaber for alle børn.

For nuværende er denne støtte i Lejre Kommune organiseret i ressourceteamet.

Fordelene ved model 1 er, at den styrker inklusion i praksis, har fokus på kapacitetsopbygning af det pædagogiske læringsmiljø omkring barnet og børnegruppen og giver fleksibilitet ved løbende ressourcetilpasninger.

Ulemperne ved model 1 kan være skrøbelighed ved høj grad af personaleudskiftning i dagtilbud og utydelig fælles retning samt at ressourcepædagogerne fungerer som en midlertidig indsats. Dertil kommer, at personalet kan have et ønske om, at der kommer en og overtager barnet og de vanskeligheder, der opleves.

Samlet set er modellen stærk, fordi den forener målrettet støtte til det enkelte barn med en systematisk opbygning af kapacitet og udvikling af det pædagogiske læringsmiljø. Gennem denne dobbelte indsats opbygges viden og kompetencer hos det pædagogiske personale, hvilket bidrager til at styrke kvaliteten i dagtilbuddene.

Model 2 – Nest-plads i det almene dagtilbud

I dagtilbud, der har opbygget særlige kompetencer inden for nest-pædagogikken, er der mulighed for at etablere en eller flere pladser til børn, som har behov for ekstra støtte i deres hverdag. Disse pladser er tænkt som en integreret del af det almene dagtilbud, hvor barnet ikke udskilles fra fællesskabet, men i stedet støttes i at være en aktiv deltager i det.

Ved en nest-plads kan normeringen justeres på stuen, så barnet med behov for en særlig indsats tæller for to dagtilbudspladser (denne model findes ikke i Lejre Kommune).

Det betyder i praksis, at der tilføres ekstra personaleressourcer, som giver bedre mulighed for at arbejde målrettet og fleksibelt omkring barnet og læringsmiljøet. Den øgede normering skaber rum for en mere målrettet pædagogisk indsats, samtidig med at kvaliteten i hele børnegruppen styrkes.

Nest-pædagogikken tager udgangspunkt i, at læringsmiljøet skal tilpasses barnet – ikke omvendt. Det indebærer, at der arbejdes systematisk med struktur, forudsigelighed og tydelighed i hverdagen. Der anvendes ofte visuelle støttesystemer, faste rutiner og klare rammer, som hjælper barnet med at forstå, hvad der skal ske, og hvordan det kan deltage.

Fordelene ved model 2 er, at børn forbliver i det almene dagtilbud og får støtte i fællesskabet. Læringsmiljøet af høj kvalitet gavner alle børn og styrker deltagelsesmulighederne.

Ulemperne ved model 2 er, at det kræver ekstra ressourcer og et fælles kompetenceløft.

Samlet set er model 2 stærk, fordi den kombinerer inklusion med øgede ressourcer og en tydelig pædagogisk tilgang. Den

kan skabe høj kvalitet i læringsmiljøet og gode deltagelsesmuligheder for mange børn. Samtidig stiller den store krav til ressourcer, faglighed og vedvarende fokus for at fungere optimalt i praksis.

Model 3 – Traditionel basisplads

Der etableres en gruppe med et antal basispladser, som er placeret i det almene dagtilbud. Gruppen består af børn, der har behov for en særlig pædagogisk indsats for at kunne trives og udvikle sig, men som samtidig profiterer af at være en del af et almindeligt dagtilbudsmiljø.

Børnene er tilknyttet en mindre gruppe, hvor der er ekstra voksenstøtte og en højere grad af pædagogisk opmærksomhed. Den øgede normering giver pædagogerne tid og mulighed for at arbejde målrettet med relationer, struktur, kommunikation og deltagelse.

Basisgruppen er en del af det almene miljø, og børnene støttes i gradvist at deltage i fællesskaber, leg og aktiviteter med andre børn.

Formålet er at styrke barnets mulighed for aktiv deltagelse, udvikle relationer og på sigt reducere behovet for støtte.

Fordelene ved model 3 er, at barnet forbliver i det almene miljø, styrker tilhørsforhold og skaber mulighed for deltagelse i det almene børnefællesskab.

Ulemperne ved model 3 er, at selvom barnet er i et alment miljø, kan den faste tilknytning til en mindre gruppe betyde, at barnet i praksis bliver adskilt fra det øvrige børnefællesskab i hverdagen. Herudover kan dette tilbud ikke etableres i alle dagtilbud, hvorfor forældrene skal være indstillet på, at deres barn nødvendigvis ikke kan indskrives i det lokale dagtilbud. Erfaringer fra andre kommuner viser, at forældre til børn, der har fået tildelt en basisplads, ofte efterspørger støtte eller særlige tilbud videre gennem barnets dagtilbuds- og skoleforløb.

Samlet set kombinerer model 3 inklusion og specialpædagogisk støtte i én ramme. Den kan give gode udviklingsmuligheder for barnet og styrke deltagelse i fællesskabet. Samtidig kræver den tydelig organisering, stabile ressourcer og kontinuerligt fokus på balancen mellem støtte og inklusion for at fungere optimalt.

Administrationens vurdering

Administrationen har identificeret tre forskellige modeller for organisering af støtteindsatsen. Modellerne adskiller sig primært i forhold til, hvordan ressourcer, specialpædagogisk viden og støttefunktioner er organiseret og tilgængelige i praksis. Alle tre modeller vil kunne understøtte børn med behov for en særlig støtte i dagtilbud. Der er dog variation i forhold til fleksibilitet og tilgængelighed af støtte, mulighed for kapacitetsopbygning og ressourceudnyttelse.

Økonomi og finansiering

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

Bilag 1 - Organisering af støtte i dagtilbud

Punkt 10: BU - Særlige dagtilbudspladser i Den Grønne Kile

26-003523

Beslutning

Indstillingerne anbefales.

Resumé

I tråd med budgetaftalen for 2024-2027 og 2026-2029 samt dagtilbudsanalysen fra 2025 er det et ønske at skabe et ressourceorienteret børnesyn i alle dagtilbud, hvor udgangspunktet er at arbejde inkluderende med alle børn - uanset funktionsniveau. Det arbejdes der blandt andet med gennem kompetenceudvikling, som det fremgår af sagen på Udvalget for Børn & Ungdoms møde den 4. maj 2026, sag nr. 11.

Som et andet tiltag fremlægges der i denne sag forslag til etablering af særlige dagtilbudspladser i forbindelse med den almene daginstitution Den Grønne Kile til beslutning.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at der etableres særlige dagtilbudspladser efter Barnets Lov § 82, stk. 1, nr. 4 i dagtilbuddet Den Grønne Kile fra 1. januar 2027
2. at børnene i særlige dagtilbudspladser tilbydes gratis frokostordning
3. at der foretages udgiftsneutrale budgetomplaceringer i budgetforslag 2027-2030, jf. tabel 1 i økonomiafsnittet
4. at der oprettes ny bevilling 3.30.46 Særlige dagtilbudspladser i Den Grønne Kile

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Baggrund

I budgetaftalen for 2026–2029 er der et tydeligt politisk ønske om at styrke dagtilbud og skolers muligheder for at inkludere børn i sårbare positioner i lokale fællesskaber. Samtidig er der fokus på, at flere børn i videst muligt omfang skal kunne forblive i deres nærområde.

På baggrund af dagtilbudsanalysen arbejder Lejre Kommune målrettet med at udvikle et ressourceorienteret og inkluderende børnesyn på tværs af alle dagtilbud. Et centralt element i denne tilgang er, at børn udvikler sig i fællesskaber med andre børn, og at deltagelse i almene miljøer har betydning for både trivsel, læring og udvikling.

Administrationen har derfor undersøgt mulighederne for fremadrettet at etablere særlige dagtilbudspladser i tilknytning til almene daginstitutioner i Lejre Kommune, frem for at købe pladser i specialinstitutioner i andre kommuner.

Formålet er at sikre, at børn og familier i højere grad kan fastholde deres tilknytning til lokalmiljøet, samtidig med at der skabes bedre forudsætninger for en sammenhængende, tværfaglig indsats tæt på barnet.

Forslaget omfatter alene nye visitationer. Børn, der allerede er indskrevet i særlige dagtilbud uden for kommunen, berøres som udgangspunkt ikke.

Særligt dagtilbud

Særligt dagtilbud er et specialiseret tilbud efter Barnets Lov til børn i alderen 0–6 år med betydelig og varig funktionsnedsættelse, hvor barnets behov ikke kan imødekommes i et alment dagtilbud – heller ikke med omfattende støtte. Målgruppen fastlægges på baggrund af en konkret faglig vurdering af barnets funktionsniveau og behov og ikke ud fra diagnoser. Der visiteres til tilbuddet.

Tilbuddet kan organiseres i tilknytning til et alment dagtilbud efter dagtilbudsloven, hvor barnet helt eller delvist indgår i de fysiske og sociale rammer.

I Lejre Kommune har der gennem en årrække kontinuerligt været fem børn i målgruppen i alderen 3–6 år. På den baggrund foreslås det, at der etableres en gruppe med særlige dagtilbudspladser med kapacitet på op til fem børn.

Etablering af særlige dagtilbudspladser i Den Grønne Kile

Den Grønne Kile har gennem de seneste to år haft to særlige dagtilbudspladser og har dermed opbygget relevant erfaring med målgruppen. Der er derfor et solidt fagligt fundament for at videreudvikle den specialpædagogiske praksis og det tværfaglige samarbejde omkring børn og familier. Det er samtidig ambitionen, at erfaringerne fra tilbuddet bidrager til at styrke de pædagogiske kompetencer i hele institutionen til gavn for alle børn.

Den Grønne Kile råder desuden over fleksible fysiske rammer, herunder handicapvenlige faciliteter, der kan imødekomme behov hos børn med fysisk funktionsnedsættelse. Der vil dog være behov for enkelte tilpasninger for at sikre hensigtsmæssige rammer for både børn i de særlige dagtilbudspladser og den øvrige børnegruppe. De konkrete etableringsomkostninger er under afklaring.

Implementeringen planlægges gennemført gradvist med mulighed for opstart af de første pladser fra efteråret 2026. Der budgetteres med etableringsomkostninger i 2027, hvor de fysiske tilpasninger forventes gennemført i første kvartal. Herefter vil der være kapacitet til i alt fem børn.

Etableringen af de særlige dagtilbudspladser i Den Grønne Kile vil betyde, at dagplejens legestue, der i dag har til huse i Den Grønne Kile, flyttes til Hvalsø Børnehus, der har et velegnet ekstra lokale. Ændringen og overgangen sker i dialog med dagplejen og Hvalsø Børnehus.

Tværfagligt samarbejde, organisering og økonomi

Erfaringerne fra Den Grønne Kile viser, at det at have børn i særligt dagtilbud integreret i et alment dagtilbud forudsætter et tæt og velfungerende tværfagligt samarbejde mellem dagtilbuddet, børne- og ungerådgivningen og PPR.

Administrationen har derfor arbejdet målrettet med at fastlægge de økonomiske, fysiske og faglige rammer for de særlige dagtilbudspladser. Dette omfatter blandt andet rammer, der understøtter et systematisk og koordineret tværfagligt samarbejde omkring det enkelte barn og dets familie.

Børnene i målgruppen vil typisk have behov for specialiserede behandlingsindsatser, som vil blive varetaget af PPR. Det kan eksempelvis være ergoterapi, sansemotorisk og/eller fysisk træning. PPR vil derudover have ansvar for løbende supervision og faglig sparring til personalet i dagtilbuddet.

Dagtilbudslederen har det overordnede ledelsesmæssige ansvar for tilbuddet.

Administrationen har på baggrund af ovenstående organisering udarbejdet et budget for drift af de særlige dagtilbudspladser i Den Grønne Kile. Der er estimeret med 5 pladser med afsæt i data, der viser, at Lejre kommune over tid kontinuerligt har 5 børn i særligt dagtilbud. Priserne på eksterne tilbud er beregnet som gennemsnitspris på nuværende særlige dagtilbudspladser samt nuværende udgifter til transport.

Beregningen omfatter udgifter til pædagogisk personale, ekstra ledelsestid, behandling og supervision ved PPR og frokostordning. Derudover forventes lavere transportudgifter, da flere forældre vil kunne, og have interesse i, at hente og bringe deres barn, når dagtilbuddet er inden for kommunen.

Særlige dagtilbudspladser (2026-priser)	Internt tilbud	Eksternt tilbud
Forventede udgifter ved 5 børn		
Betaling til eksternt tilbud pr. år		3.294.070
Driftsudgifter til nyt tilbud i Lejre Kommune	2.487.533	
Betaling for frokostordning i dagtilbud	48.840	
Transport af barn til tilbud	487.500	975.000

Forventede udgifter ved 5 børn, i alt	3.023.873	4.269.070

Visitationskompetencen og budget til særlige dagtilbudspladser er i dag placeret hos Familierådgivningen, da særlig dagtilbudsplads er en indsats efter Barnets Lov.

I forbindelse med etableringen af særlige dagtilbudspladser i Den Grønne Kile foreslår administrationen at samle visitationskompetencen og det tilhørende økonomiansvar på dagtilbudsområdet i Center for Børn & Læring.

Myndighedsbehandlingen vil fortsat ligge hos Familierådgivningen, ligesom visitationsprocessen fortsat vil foregå i tæt samarbejde mellem dagtilbudsområdet og Familierådgivningen.

Ved at bringe visitationen tættere på dagtilbud og PPR styrkes koblingen til inklusion og almenområdet, og det forventes at styrke sammenhængen og fremme, at der i endnu højere grad vælges den mindst indgribende og mest udviklingsstøttende indsats.

Frokostordning

Der er ikke forældrebetaling for særlige dagtilbudspladser efter Barnets Lov, heller ikke når pladserne er organiseret i tilknytning til et alment dagtilbud efter dagtilbudsloven. Det indebærer, at Lejre Kommune ikke kan opkræve betaling for frokostordning for børn i særlige dagtilbudspladser. Der er derfor som udgangspunkt ikke tilknyttet en frokostordning, hvorfor der skal træffes en selvstændig beslutning om dette i denne sag. Alternativet ville være, at børnene har madpakker med.

Forældrebestyrelsen i Den Grønne Kile har valgt at have frokostordning, og det er derfor muligt at tilbyde børnene i de særlige dagtilbudspladser et frokostmåltid.

Udtalelser

Ændringen af den centrale administrative struktur i Lejre Kommune medfører også ændringer i opgaveorganiseringen i Center for Børn & Læring. I den forbindelse er forældrebestyrelsen i Den Grønne Kile blevet hørt om de ændringer, der vedrører institutionen, herunder placeringen af de særlige dagtilbudspladser. Administrationen har modtaget et høringssvar, som er vedlagt sagen som bilag.

Følgende opsummering fremgår af høringssvaret:

“Som sagt vi deler ambitionen om at styrke det specialpædagogiske område og kan i udgangspunktet også støtte placeringen af det særlige dagtilbud i Den Grønne Kile. Vi finder det imidlertid afgørende, at det sker på et oplyst grundlag og med tydelig stillingtagen til de konsekvenser, det kan have for både børn, personale og forældre i almentilbuddet. I den forbindelse er vi særlige optagede af, at den nuværende pædagogiske kultur og økonomien ikke svækkes, og at Den Grønne Kile ikke belastes ved eventuelle udfordringer forbundet med etableringen af det særlige dagtilbud og det specialpædagogiske kompetencecenter.”

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at etablering af særlige dagtilbudspladser i tilknytning til en almen daginstitution er en fagligt og ressourcemæssigt hensigtsmæssig løsning. Det er et lovkrav, at budget og økonomi for de særlige dagtilbudspladser holdes adskilt fra den øvrige drift, og etableringen påvirker derfor ikke normeringen i huset.

Placeringen i Den Grønne Kile understøtter, at flere børn kan blive i deres nærområde og indgå i lokale fællesskaber samtidig med, at de modtager en specialiseret indsats. Det vurderes, at etableringen vil styrke sammenhængen mellem special- og almenområdet uden at svække økonomi eller pædagogisk praksis, og samtidig bidrage til en mere bæredygtig udnyttelse af kapacitet og ressourcer.

Der er ikke planer om at udvide de fysiske rammer. Administrationen vurderer, at de eksisterende rammer kan tilpasses, så de understøtter begge børnegrupper og den samlede pædagogiske praksis. Den Grønne Kile har et solidt fagligt fundament, ledelseskapalet og egnede rammer til opgaven, og de hidtidige erfaringer giver et godt udgangspunkt for en gradvis udvidelse.

Etableringen forudsætter fortsat fokus på kompetenceudvikling og nødvendige tilpasninger af de fysiske rammer. Administrationen følger op med et møde med bestyrelsen.

Økonomi og finansiering

Administrationen foreslår, at der fra den 1. januar 2027 afsættes et rammebudget under Center for Børn & Læring til fem særlige dagtilbudspladser og PPR, finansieret ved en budgetomplacering fra Familierådgivningens budgetramme.

Tabel 1.

Driftsudgift til det nye tilbud	Kr.	Årsværk	Bevilling
Specialpædagogiske ressourcer	1.809.412	3,10	3.30.46 Særlige dagtilbudspladser i Den Grønne Kile
Ekstra ledelse	186.212	0,24	3.30.46 Særlige dagtilbudspladser i Den Grønne Kile
Aktivitetsudgifter	50.000		3.30.46 Særlige dagtilbudspladser i Den Grønne Kile
Tilbud om frokostordning	48.840		3.30.46 Særlige dagtilbudspladser i Den Grønne Kile
PPR behandling	441.909	0,65	3.20.34 PPR
Tilbuddet i alt	2.536.373	3,99	
Finansiering	-2.536.373		3.20.32 Familierådgivningen
Budgetomplacering i alt	0		

Foruden løbende driftsudgifter vil der være etableringsudgifter til tilpasning af de fysiske rammer i Den Grønne Kile. Økonomi hertil er aktuelt under afklaring og finansieres af Familierådgivningen.

Den potentielle besparelse på transport af børnene bliver hos Familierådgivningen.

Bilag

Bilag 1 - Høringssvar fra forældrebestyrelsen i Den Grønne Kile

Punkt 11: BU - Forslag til kommissorium for § 17, stk. 4-udvalg på børne- og ungeområdet med høringssvar

26-001708

Beslutning

Indstillingerne anbefales.

Resumé

På baggrund af en række henvendelser fra forældre på skoleområdet har der siden oktober 2025 været et formaliseret samarbejde mellem en følgegruppe af forældre og forvaltningen.

Der er fortsat behov for at styrke dialogen og tilliden mellem borgere, politikere og administration og for at give samarbejdet en bredere ramme. Dette vurderes mest hensigtsmæssigt at ske via et § 17, stk. 4-udvalg. Nedsættelsen af et § 17, stk. 4-udvalg skal beslutes af Kommunalbestyrelsen.

I denne sag skal der træffes beslutning om nedsættelse af § 17 stk. 4-udvalg på børne- og ungeområdet.

Som led i forberedelsen af Kommunalbestyrelsens behandling af forslag om nedsættelse af et § 17, stk. 4-udvalg sendte Udvalget for Børn og Ungdom på mødet den 13. april, sag nr. 5, forslag til kommissorium til høring i Handicaprådet (bilag 1).

På baggrund af Handicaprådets høringssvar fremlægges også tilrettet forslag til kommissorium til beslutning.

Administrationen har med afsæt i høringssvaret tilpasset sagsfremstillingen, så den afspejler de foreslåede ændringer.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at nedsættelse af § 17, stk. 4-udvalg for børne- og ungeområdet godkendes
2. at såfremt første indstillingspunkt tiltrædes, godkendes kommissorium for § 17, stk. 4-udvalget
3. at såfremt punkt 1 og 2 tiltrædes, godkendes igangsættelse af ansøgningsproces efter medlemmer, med forventet godkendelse af medlemmer i Kommunalbestyrelsen på mødet den 28. september 2026

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

På baggrund af en række henvendelser fra forældre på skoleområdet i efteråret 2025 blev der nedsat en følgegruppe bestående af forældre og repræsentanter fra forvaltningen. Udvalget blev orienteret herom på mødet den 7. oktober 2025, sag nr. 5. Der er fortsat behov for at styrke dialogen og tilliden mellem borgere, politikere og administration og for at give samarbejdet en bredere ramme. Dette vurderes mest hensigtsmæssigt at ske via et § 17, stk. 4-udvalg. Nedsættelsen af et § 17, stk. 4-udvalg skal beslutes af Kommunalbestyrelsen.

Med afsæt i ovenstående ambitioner har udkast til kommissorium for et § 17, stk. 4-udvalg på børne- og ungeområdet været i høring i Handicaprådet (bilag 1).

Administrationen har på baggrund af høringssvaret tilpasset kommissoriet (bilag 2 og 3). Sagsfremstillingen er samtidig opdateret, så den stemmer overens med det reviderede kommissorium. Ændringer er markeret med kursiv. Hovedpointerne fra høringssvaret fremgår af afsnittet ”Udtalelser”.

Hvis Kommunalbestyrelsen godkender oprettelsen af et § 17, stk. 4-udvalg og det endelige kommissorium for § 17, stk. 4-udvalg (bilag 3), afsluttes følgegruppen, og arbejdet overgår til det nye opgaveudvalg. Administrationen sikrer, at følgegruppens bidrag og arbejde overleveres til opgaveudvalget.

Kommissoriet lægger op til, at opgaveudvalget, med afsæt i blandt andet Børne- og ungepolitikken og de politiske intentioner fra budgetaftalen for 2024-2027, skal bidrage til at belyse centrale dilemmaer, udarbejde konkrete forslag til

handleveje, kommunikative greb samt have blik for forældre med børn i sårbare situationer og den bredere forældregruppe på almenområdet.

§ 17, stk. 4-udvalgets opgave

Opgaverne for udvalget er:

- at udarbejde en beskrivelse af de væsentligste dilemmaer, som opstår, når samarbejdet og understøttelsen af fællesskaberne, det enkelte barns trivsel, læring og udvikling og familien opleves særlig vanskeligt.
- at udarbejde anbefalinger til konkrete handleveje, der kan anvendes i det daglige samarbejde mellem borgere, skole/dagtilbud og de øvrige tilbud i kommunen. Handlevejene skal kunne iværksættes tidligt i forløbet, med henblik på at fællesskaberne, barnet og familien gribes så tidligt som muligt.
- at præsentere 3-5 kommunikative greb, der kan styrke tillid, samspil og sammenhæng i samarbejdet med blik for det store fællesskab med alle forældre og børn på området samt det særligt tætte samarbejde mellem kommune, barn, familie og de relevante fællesskaber (herunder dagtilbud/skole).
- at belyse betydningen af den bredere forældregruppe i fællesskabet omkring barnet, herunder hvordan kommunikation og inddragelse kan understøtte ro, fælles ansvar og bæredygtige løsninger og forebygge pres, polarisering og utryghed i fællesskabet.

Der lægges op til, at opgaveudvalget undervejs skal vurdere, om andre relevante interessenter kan inddrages i dele af arbejdet.

Sammensætning af opgaveudvalget

Opgaveudvalget nedsættes af Kommunalbestyrelsen under Udvalget for Børn & Ungdom i henhold til § 17, stk. 4 i lov om kommunernes styrelse.

Kommunalbestyrelsen udpeger formand og næstformand for udvalget. Formandskabet vil som udgangspunkt bestå af en politiker som formand og en borger som næstformand.

Opgaveudvalgets sammensætning er tilpasset i forlængelse af høringssvar og foreslås sammensat af følgende medlemmer:

- De 5 medlemmer fra Udvalget for Børn & Ungdom
- 8 borgere fordelt således:
 - *En forælder til et barn i skolealderen, der har aktuel erfaring med mistrivsel, skolefravær, en fysisk funktionsnedsættelse, høretab, synshandicap eller lignende.*
 - En forælder til et barn, der er en del af forløbet med det tidligt opsporende team eller det udgående behandlingsteam
 - En forælder til et barn, der har et forløb i Familiehuset
 - En forælder til et barn, der tidligere gik i specialskole, og som nu går i en almen folkeskole
 - En forælder til et barn, der har modtaget tidlige indsatser i dagtilbud, og som nu går i en almen folkeskole
 - En forælder, hvis barn er skiftet fra folkeskole og aktuelt går på specialskole
 - To skolebestyrelsesrepræsentanter i form af en forælder fra henholdsvis en specialskole og en almen folkeskole
- To medarbejderrepræsentanter
 - En medarbejderrepræsentant fra henholdsvis Centerudvalget for Børn & Læring og *Center for Familier, Unge & Tidlig indsats*.

Derudover foreslås det, i tråd med værdierne i Lejre Kommunes Børne- og Ungepolitik, at der nedsættes en Ungefølgegruppe bestående af 4 unge fra Lejre Kommune:

- *En tidligere elev fra kommunens specialområde*
- *En udskolingselev fra Firkløverskolen, eller tidligere Væksthuselev eller Plan B*
- *En udskolingselev fra det fælles elevråd.*
- *En ung med fysisk funktionsnedsættelse, nuværende eller tidligere elev i skole i Lejre Kommune*

Den administrative bistand til og deltagelse i udvalget koordineres af den samlede ledelse for Center for Børn & Læring samt Center for Familier, Unge & Tidlig indsats.

Interesserede borgere, der opfylder ovenstående kriterier, kan ansøge om at deltage i udvalget. Der vil blive annonceret i pressen og på Lejre Kommunes egne platforme, herunder hjemmesiden og sociale medier. Den brede annoncering vil blive suppleret af mere målrettet og direkte information, eksempelvis via Aula og skolebestyrelser, for at nå alle målgrupper.

Det er Kommunalbestyrelsen, der godkender sammensætning af medlemmer til udvalget.

Formålet med ansøgningsprocessen er at give mulighed for et bredt ansøgerfelt.

Opgaveudvalgets arbejdsform

Udvalget tilrettelægger selv sin arbejdsform indenfor rammerne af styrelsesloven, Styrelsesvedtægten for Lejre Kommune samt Kommunalbestyrelsens beslutninger. Formanden sikrer den nødvendige sammenhæng til de øvrige fagudvalg.

Tidsperspektiv

Udvalgets arbejde vil påbegyndes i oktober 2026 og afsluttes juni 2027. Det forventes, at der afholdes ca. 7-8 møder i perioden.

Udtalelser

Der er modtaget høringssvar fra Handicaprådet. Det er vedlagt sagen (bilag 4).

Handicaprådet kvitterer for at have fået oplægget til kommissorium i høring, og har bemærkninger til flere dele af kommissoriet. Hovedpointerne er listet op under overskrifter herunder:

Forarbejde

"Handicaprådet vurderer, at den hidtidige proces med fordel kunne være styrket yderligere, så deltagere i højere grad oplever reel inddragelse og medindflydelse. Handicaprådet er af den opfattelse, at deltagerne i følgegruppen ikke er blevet hørt tilstrækkeligt forud for udarbejdelse af kommissoriet."

Formål og opgave

"Handicaprådet anbefaler, at arbejdet ikke afgrænses til kommunikative greb alene, men også omfatter strukturelle og praksisnære forbedringer, da tillid skabes gennem både dialog, faglig kvalitet og retssikkerhed."

Udvalgets sammensætning

"Handicaprådet vil gøre opmærksom på flere problematikker i forhold til deltagerne i udvalget. Handicaprådet mener faktisk, at udvalgets sammensætning burde nytænkes."

Løsningsforslag

"Handicapområdets anbefalinger til løsninger er ikke et must men netop forslag."

"Udvalget skal nedsætte arbejdsgrupper og i arbejdsgrupperne skal der inddrages relevante interessenter. Hvis man gør dette, er der ikke brug for et midtvejsmøde, hvor det er svært at drage konklusioner af."

Administrationens vurdering

Administrationen kvitterer for et grundigt høringssvar fra Handicaprådet med mange input og anbefalinger til § 17, stk. 4-udvalgets arbejde.

Det er administrationens vurdering, at Handicaprådets bemærkninger har givet anledning til justering af kommissoriet for § 17, stk. 4-udvalget, og administrationen anbefaler, at det tilrettede forslag godkendes (bilag 3).

På baggrund af Handicaprådets høringssvar har administrationen lavet følgende justeringer:

- Tilføjet et underafsnit i "Formål og opgaveudvalgets opgaver" om rammen for opgaveudvalgets arbejde.
- Ændret sammensætningen af medlemmerne i udvalget som følge af høringssvar (borgere).
- Justeret organisatorisk tilhørsforhold for medarbejderrepræsentanter som følge af organisationsændring i Lejre Kommune.

I det nedenstående følger administrationens kommentarer til de dele af høringssvaret, der vedrører udformningen af kommissoriet:

Vedrørende formål og opgave:

Handicaprådet kommer med en række forslag til formål og emner for udvalgets arbejde, blandt andet at udvalget skal drøfte sagsbehandling, og at arbejdet skal omfatte strukturelle og praksisnære forbedringer, ikke kun kommunikative greb.

På baggrund af høringssvaret er administrationen blevet opmærksom på, at det vil være hensigtsmæssigt at præcisere rammen for arbejdet i et opgaveudvalg i kommissoriet. Administrationen har derfor tilføjet et kort afsnit i kommissoriet, der beskriver rammen for arbejdet i et opgaveudvalg.

Administrationen præciserer, at et § 17, stk. 4-udvalg er et tidsbegrænset, forberedende og rådgivende udvalg nedsat af kommunalbestyrelsen. Udvalget har ikke beslutningskompetence, men alene en rådgivende funktion. Udvalget kan bestå af politikere, borgere og eksterne repræsentanter og skal bidrage med perspektiver og anbefalinger inden for et afgrænset tema. Udvalget kan dermed drøfte fx principper for kommunikation og samarbejde samt generelle erfaringer med sagsgange. Politikernes rolle er at deltage i dialogen og bringe udvalgets anbefalinger videre i det politiske arbejde.

Administrationen bemærker, at det allerede fremgår af kommissoriet, at en vigtig del af udvalgets opgave er at komme med anbefalinger til konkrete handleveje i samarbejdet mellem borgere og kommunen. Det suppleres med forslag til konkrete kommunikative greb, idet dialog og tydelig kommunikation er centrale for et godt samarbejde.

Vedrørende sammensætning af medlemmer:

Handicaprådet anfører, at det er problematisk, at der deltager unge under 18 år i udvalget. I Lejre Kommunes Børne- og ungepolitik er der lagt vægt på, at børn og unge bliver hørt og inddraget, og det er administrationens vurdering, at de unges stemmer og perspektiv er af væsentlig betydning, når borgere og politikere sammen skal skabe gode rammer for netop børne- og ungelivet i Lejre Kommune.

På baggrund af høringssvaret foreslår administrationen, at de unge repræsentanter udgår som medlemmer af udvalget. Administrationen foreslår, at der i stedet nedsættes en ungegruppe på ca. 3-4 deltagere, der tilknyttes udvalget. Ungegruppen skal bidrage med egne erfaringer, ideer og perspektiver og inviteres til at deltage i udvalgte dele af udvalgets møder.

Handicaprådet har en række anbefalinger til kriterier for udvalgets medlemmer. På baggrund af Handicaprådets høringssvar, foreslår administrationen, at der tilføjes en forælder til et barn i skolealderen med aktuel erfaring med skolefravær, en fysisk funktionsnedsættelse, høretab eller synshandicap, til medlemskredsen.

Det er administrationens vurdering, at kommissoriets sammensætning af medlemmer derudover er dækkende for opgaven. Det er vigtigt at understrege, at repræsentanter fra Handicaprådet forventeligt vil blive inviteret ind i forløbet i en ekspertrolle.

Vedrørende Handicaprådets løsningsforslag:

Handicaprådets forslag om brug af arbejdsgrupper er allerede indeholdt i kommissoriet, hvor det også fremgår, at opgaveudvalget selv tilrettelægger sin arbejdsform. Udvalget vil således tage stilling til, om og i hvilket omfang arbejdsgrupper skal anvendes.

Handicaprådet har fremsat en række spørgsmål og anbefalinger om udvalgets arbejde. Administrationen har ikke inddraget punkterne, da de ikke vedrører kommissoriet, men tager dem med i det videre arbejde.

Økonomi og finansiering

Udgifter i forbindelse med udvalgets arbejde afholdes indenfor Udvalget for Børn & Ungdoms budgetmæssige ramme.

Det forventes, at udvalgets anbefalinger kan håndteres inden for den eksisterende budgetramme for Center for Børn & Læring og Center for Familier, Unge & Tidlig indsats.

Bilag

Bilag 1 - Kommissorium for § 17, stk. 4 - høringsudkast

Bilag 2 - Kommissorium for § 17, stk. 4 - med tilpasninger

Bilag 3 - Kommissorium for § 17, stk. 4 - endelig

Bilag 4 - Høringssvar fra Handicaprådet

Punkt 12: BU - Temadrøftelse om SFO-analysen

26-002117

Beslutning

Sagen er udsat til mødet i august.

Resumé

Kommunalbestyrelsen har i budgetaftalen for 2026-2029 besluttet, at der i 2026 skal gennemføres en kvalitetsanalyse af SFO-området i Lejre Kommune. Analysen har til formål at skabe et opdateret vidensgrundlag om kvaliteten i fritidstilbuddene og danne afsæt for den videre udvikling af området.

På mødet vil administration præsentere et oplæg, hvor elementerne i kvalitetsanalysen vil blive fremlagt med henblik på videre drøftelse.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Udvalget for Børn & Ungdom tager orienteringen og den efterfølgende drøftelse til efterretning.

Beslutningskompetence

Udvalget for Børn & Ungdom.

Sagsfremstilling

Rammer for SFO'er

Skolefritidsordninger skal leve op til folkeskolelovens overordnede formål, og elever har ret til at blive optaget i skolens SFO, hvis der er plads. Kommunalbestyrelsen fastsætter en mål- og indholdsbeskrivelse for kommunens SFO'er, som blandt andet beskriver de klassetrin, SFO'en omfatter, og hvordan SFO'en skal medvirke til udmøntningen af kommunens sammenhængende børne- og ungepolitik. Derudover skal beskrivelsen indeholde mål for samspillet mellem SFO'ens pædagogiske aktiviteter, skolens undervisning og samarbejdet mellem skole og hjem. Det er skolebestyrelsen, der fastsætter principper for SFO'en, og som også fører tilsyn med SFO'en.

Kvalitetsanalysen

Kommunalbestyrelsen har i budgetaftalen for 2026-2029 besluttet, at der i 2026 skal gennemføres en kvalitetsanalyse af SFO-området i Lejre Kommune. Analysen har til formål at skabe et opdateret vidensgrundlag om kvaliteten i fritidstilbuddene, og der er brug for fornyet viden om børn og forældres oplevelse og forventning til SFO'erne. Analysen skal danne afsæt for den videre udvikling af området.

I budgetaftalen beskrives det, at det fra politisk hold er et ønske, at SFO'en skal være et attraktivt og "skærmfrit" tilbud, hvor børn udvikler sig sammen igennem leg og kreative processer, og brug af uderum og natur bør i højere grad indgå og præge hverdagen i alle SFO'er i kommunen.

Analysen skal ud over indblik i den generelle kvalitet også give viden om behovet for eventuel specialpædagogisk understøttelse.

På den baggrund skal analysen have fokus på centrale forhold ved kvaliteten i fritidstilbuddene herunder:

- Børns trivsel og deltagelsesmuligheder
- Børns oplevelse af tilbuddet
- Forældrenes oplevelse af tilbuddet
- Pædagogisk praksis og rammer
- Samarbejdet mellem skole og dagtilbud.

Analysen gennemføres ved en kombination af kvantitative og kvalitative metoder, og der vil eksempelvis blive brugt spørgeskemaundersøgelser, interviews, observationer samt analyse af tilgængeligt data på området.

På mødet vil administration præsentere et oplæg, hvor elementerne i kvalitetsanalysen vil blive præsenteret med henblik på videre drøftelse.

Økonomi og finansiering

Der er ikke afsat midler til gennemførelse af kvalitetsanalysen på SFO-området. Udgiften til ansættelse af deltidsansættelse understøttelse skal afholdes inden for den samlede budgetramme.

Punkt 13: KF/BU/SSÆ/EKLT/JAI/TMB/ØU - Midtvejsevaluering af fagudvalgets introduktionsforløb

26-003409

Beslutning

Ad 1.) Drøftet.

Ad 2.) Intet yderligere.

Resumé

Fagudvalgene har i det første halve år af valgperioden været igennem et tilrettelagt introduktionsforløb med fælles temaer på tværs af udvalg. Introduktionen har haft til formål at give udvalgene et fælles grundlag for udvalgsarbejdet og understøtte opstarten af det politiske arbejde.

Alle fagudvalg har i februar 2026 behandlet og godkendt et årshjul for 2026/plan for videre introduktion, som bygger på både den fælles introduktion og udvalgenes egne ønsker til yderligere introduktion og temadrøftelser.

På denne baggrund forelægges sagen med henblik på en midtvejsevaluering, hvor fagudvalget drøfter, hvordan introduktionen har understøttet udvalgets arbejde i første halvår af 2026, og i hvilken grad dette har givet et godt grundlag for det videre arbejde i udvalget samt eventuelle behov for justeringer i andet halvår.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at fagudvalget drøfter, hvordan introduktionen har understøttet udvalgets arbejde i første halvår af 2026, og i hvilken grad dette har givet et godt grundlag for det videre arbejde i udvalget, og
2. at fagudvalget peger på eventuelle behov for justeringer eller supplerende introduktion i andet halvår af 2026.

Beslutningskompetence

Udvalget for Kultur & Fritid

Udvalget for Social, Sundhed & Ældre

Udvalget for Børn og Ungdom

Udvalget for Erhverv, Klima, Lokal udvikling & Turisme

Udvalget for Job, Arbejdsmarked & Integration

Udvalget for Trafik, Miljø & Byggeri

Økonomiudvalget

Sagsfremstilling

Introduktionen i fagudvalgene har i begyndelsen af valgperioden været tilrettelagt inden for en fælles ramme på tværs af udvalg. I denne periode er en række centrale temaer blevet behandlet som led i opstarten af udvalgsarbejdet, herunder udvalgenes ansvarsområder, samarbejdspartnere og interessenter, økonomi, politikker samt større reformer og udviklingstendenser på områderne. Formålet har været at skabe et fælles grundlag for udvalgsarbejdet og understøtte overgangen fra introduktion til det løbende politiske arbejde.

Som led i introduktionsforløbet har alle fagudvalg på møderne i februar 2026 behandlet og godkendt et årshjul for 2026/plan for den videre introduktion. I den forbindelse har udvalgene drøftet deres behov og ønsker til yderligere introduktion og temadrøftelser, som er indarbejdet i de enkelte udvalgs årshjul. Årshjulene udgør dermed rammen for introduktion og tematiske drøftelser i resten af 2026 og kan løbende justeres efter udvalgenes behov.

Med denne sag lægges der op til en midtvejsevaluering, hvor fagudvalget drøfter, hvordan introduktionen har understøttet udvalgets arbejde i første halvår af 2026, og i hvilken grad dette har givet et godt grundlag for det videre arbejde i udvalget. Drøftelsen skal samtidig give mulighed for at vurdere, om introduktionen og rammerne for udvalgsarbejdet i tilstrækkelig grad understøtter udvalgets opgaver, og om der er behov for justeringer eller supplerende introduktion i andet halvår af 2026. Midtvejsevalueringen lægger også op til, at fagudvalget får mulighed for at drøfte, hvordan samarbejdet og samarbejdsformen fungerer i udvalget. Drøftelsen kan bidrage til at identificere eventuelle justeringer, der kan styrke udvalgsarbejdet i den resterende del af valgperioden.

Refleksionsspørgsmål til drøftelse i udvalget

- Hvordan har introduktionen understøttet udvalgets arbejde i opstartsperioden?
- I hvilken grad oplever udvalget, at introduktionen har givet et tilstrækkeligt grundlag for det videre arbejde?
- Hvad fungerer godt i udvalgsarbejdet og samarbejdet i udvalget, og hvor er der eventuelt behov for justeringer?
- Oplever udvalget tilstrækkelig klarhed om roller, ansvar og samspillet mellem udvalg og administration?
- Er der faglige eller politiske temaer, som udvalget ønsker en nærmere introduktion til i andet halvår af 2026?

Videre forløb

Introduktionsforløbet evalueres igen på udvalgsmøderne i november 2026 og samlet i Kommunalbestyrelsen på KB-temamødet i december 2026.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at tidspunktet er velegnet til en midtvejsevaluering af introduktionsforløbet, idet fagudvalget nu har opnået erfaringer med udvalgsarbejdet og samtidig har et godkendt årshjul for den videre introduktion i 2026. Evalueringen giver mulighed for at gøre status på introduktionen samt drøfte samarbejde og samarbejdsform i udvalget med henblik på eventuelle justeringer, der kan styrke udvalgsarbejdet fremadrettet.

Sagens forløb

01/06/2026 Udvalget for Kultur & Fritid - 2026-2029

Beslutning ikke frigivet

Punkt 14: BU - Eventuelt

Beslutning

Drøftet/Intet under dette punkt.

Punkt 15: BU - Godkendelse af referat

Beslutning